

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben verschillende fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Infrastructuur en Milieu inzake het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (negende tranche) (Kamerstuk 32 127, nr. 197).

De waarnemend voorzitter van de commissie,
Van Dekken

De adjunct-griffier van de commissie,
Jansma

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inhoudsopgave

Inleiding
Algemeen
Veehouderij Noord-Brabant
Moerdijk
Ecodorp Boekel
A2 't Vonderen en Kerensheide
Overige

Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (negende tranche) (hierna: het ontwerpbesluit). De leden van deze fractie zijn voorstander van de Crisis- en herstelwet (ChW) omdat deze de uitvoering van ruimtelijke projecten op een zorgvuldige manier versnelt. Deze leden hebben met betrekking tot het voorliggende ontwerpbesluit nog een aantal vragen.

De leden van de SP-fractie hebben kennis genomen van het ontwerpbesluit en hebben een aantal vragen en opmerkingen.

De leden van de PVV-fractie hebben met verbijstering kennis genomen van het ontwerpbesluit en hebben de behoefte van het stellen van enkele vragen over Onderdeel C (Ecodorp Boekel).

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit. Deze leden zijn altijd kritisch geweest over het nut en de noodzaak van de ChW. Liever zien deze leden bij grote projecten een gedragen oplossing, met een zorgvuldige inspraak en procedure voor de milieueffectrapportage.

De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren hebben met teleurstelling kennisgenomen van de toevoeging van nog meer projecten aan de ChW. Deze leden willen graag enkele vragen stellen.

Algemeen

De leden van de PvdA-fractie zijn benieuwd naar de motivering van de Minister voor het feit dat er middels de ChW wel een afwijking van de normale bestemmingsplanduur kan worden verleend en hier niet generiek voor wordt gekozen om de gemeenten een redelijke kans te geven om de problemen met hun grondbedrijven zelfstandig en verantwoord het hoofd te bieden.

De leden van de SP fractie spreken wederom hun verbazing uit over de snelheid waarmee de tranches elkaar opvolgen. De ChW geeft door haar benaming de indruk dat er sprake is van een (ernstige) crisis die herstelwerkzaamheden vraagt, zo constateren deze leden. Door deze wet permanent te maken en de benaming te handhaven blijft vastgehouden worden aan het «crisis» element. Deze leden hebben hier nog steeds hun vraagtekens bij. De voorstellen die zijn voorgelegd, borduren naar de mening van deze leden veelal voort op al eerder in den lande aangemelde vergelijkbare voorstellen of komen voor een tweede of soms zelfs derde keer in een aangepaste variant voorbij, zoals bijvoorbeeld de Spoorzone Delft. Deze leden ontvangen graag per onderdeel van de voorstellen in de 9^e tranche uitleg over waar het «crisiselement» van het voorstel uit

bestaat. Daarnaast zijn deze leden benieuwd of het gerucht klopt dat het Ministerie actief gemeenten benadert met de vraag om met voorstellen voor projecten te komen. Zo ja, dan vernemen deze leden graag op basis van welke criteria gemeenten actief worden benaderd.

De leden van de SP-fractie vragen met klem om de aangeboden projecten niet blindelings over te nemen, maar pas na weging van gedegen inhoudelijke criteria projecten op te nemen in de ChW en met een uitgebreide toelichting aan de Kamer voor te leggen indien besloten wordt een voorstel te honoreren.

Als voorbeeld van de behoefte aan meer diepgang van de voorstellen, wijzen deze leden op de 8^e tranche van de ChW waarbij onder onderdeel 31 de Ice Dôme Almere werd opgenomen. Deze leden blijven erbij dat er geen sprake was van een situatie waarin besluitvorming jarenlang werd opgehouden vanwege knelpunten in wetgeving. Bij dit project was volgens deze leden sprake van splinternieuwe besluitvorming. Na opname in de 8^e tranche (in werking getreden januari 2014) is dit project vervolgens in juli 2014 ter ziele gegaan vanwege een gebrek aan financiële middelen. Is naar mening van de Minister de geloofwaardigheid van de ChW hierdoor aangetast? Zo nee, waarom niet?

De leden van de D66-fractie vragen voor alle nieuwe projecten onder de artikelen I en II naar de motivering van het toevoegen van de genoemde projecten aan de werkingssfeer van de ChW. Deze leden willen daarbij per project weten waarom van de vigerende normen en procedures moet worden afgeweken en welke alternatieven zijn overwogen. Deze leden vragen de Minister om ook per project toe te lichten hoe het onder het regime van de ChW brengen van de projecten zal bijdragen aan de doelen van de ChW.

Veehouderij Noord-Brabant

De leden van de VVD-fractie lezen bij «Transitie naar zorgvuldige veehouderij Noord-Brabant» dat er alleen ruimte is voor ontwikkeling van veehouderijen als de ontwikkeling (tevens) bijdraagt aan een verdere verduurzaming door het treffen van extra maatregelen op het bedrijf. De leden van deze fractie vragen om welke maatregelen het gaat en of dit extra regelgeving inhoudt, die bovenop bestaande regelgeving komt. Hoe verhouden de genoemde regels zich tot Europese en nationale regelgeving? Verder vragen deze leden wat het inhoudt dat de aanpak zoals de provincie Noord-Brabant voorstaat past binnen de uitgangspunten van de modernisering van het milieubeleid, zoals deze zijn opgenomen in de brief «Modernisering milieubeleid» die de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu halverwege maart aan de Kamer heeft gestuurd. Klopt het dat deze modernisering van het milieubeleid nog besproken moet worden door de Kamer? In hoeverre is het voldoen aan de uitgangspunten van de modernisering van het milieubeleid strenger dan de huidige regelgeving, zo vragen deze leden.

De leden van de PvdA-fractie hebben al vele malen hun zorgen uitgesproken over de effecten die de intensieve veehouderij op de volksgezondheid heeft en zijn zeer tevreden met het opnemen van de Brabantse aanpak van veehouderij in de ChW. Deze leden zijn van mening dat het opnemen van de Brabantse aanpak van de veehouderij past bij hetgeen in het regeerakkoord is opgenomen over het volgen van de lijn van de commissie Van Doorn en zijn benieuwd of de Minister ook met andere provincies in gesprek is om de aanpak van de veehouderij aldaar onder de ChW te scharen.

De leden van de SP-fractie vernemen graag op welke wijze het onderwerp volksgezondheid een juridisch houdbare onderbouwing krijgt binnen dit onderdeel van de ChW. Op welke wijze worden omwonenden en benadeelden betrokken bij de planvorming? Wordt de betrokkenheid van omwonenden en benadeelden op enigerlei wijze richtinggevend?

De leden van de D66-fractie lezen dat bij de «Brabantse zorgvuldigheidsscore veehouderij» bedrijfsuitbreiding mogelijk wordt gemaakt op voorwaarde dat de veehouderijen bepaalde maatregelen nemen die bijdragen aan de leefomgeving. Deze leden zijn voorstander van verduurzaming van de sector, maar willen weten op welke manier bij dit instrument wordt voorkomen dat veehouderijen wel kunnen uitbreiden, terwijl de beoogde verbetering van de leefomgeving achterwege blijft. Welke stok wordt gebruikt indien veehouderijen zich niet aan de afspraken houden en wat is de volgtijdelijkheid van de maatregelen ter verduurzaming en de toegestane bedrijfsuitbreiding? Ook willen deze leden weten op welke manier de doelstellingen en resultaten van de «Brabantse zorgvuldigheidsscore veehouderij» geëvalueerd worden.

De leden van de PvdD-fractie zijn blij met de erkenning van het kabinet dat de grenzen voor groei van de veehouderij bereikt zijn en dat de emissie van fijnstof en de geuroverlast, die veehouderijen met zich meebrengen echt aangepakt moeten kunnen worden. Deze leden begrijpen echter niet waarom de mogelijkheid voor het stellen van aanvullende regels op deze punten begrensd zou moeten worden tot Noord-Brabant, en ook waarom deze mogelijkheid met de omstrede ChW gerealiseerd zou moeten worden. Bovendien vinden deze leden dat de aanpak van dit levensgrote probleem ook helemaal verkeerd wordt ingestoken. Terecht wordt er geconstateerd dat de grenzen voor groei van de sector zijn bereikt. Toch wordt de oplossing voor dit probleem weer gezocht in het verder faciliteren van groei van de veehouderij. Volgens deze leden wordt er bij de aanpak bijvoorbeeld niets gedaan om het overschot aan mest te beperken, maar beperkt de aanpak van de provincie zich tot maatregelen aan de «achterkant». Volgens deze leden is dit water naar de zee dragen. In Noord-Brabant wonen simpelweg teveel dieren, zo menen deze leden. Dat veroorzaakt schade aan de gezondheid van mensen, aan de leefomgeving en de natuur, en brengt bovendien erg veel dierenleed met zich mee. De oplossing daarvan is volgens deze leden simpel: minder dieren betekent minder problemen.

De nieuwe regelgeving draagt volgens de Minister via twee lijnen bij aan nieuwe economische ontwikkelingen en werkgelegenheid in Noord-Brabant (kennis- en innovatieregio, agrofoodsector en het creëren van een goed woon- en vestigingsklimaat voor (andere) bedrijven en werknemers). Deze leden vinden dat hier een stap wordt overgeslagen, omdat een succesvolle aanpak zich eerst moet richten op verbetering van leefomgeving voor mens en dier, alvorens te denken aan nieuwe economische ontwikkelingen en werkgelegenheid. Deze leden vragen wat de Minister hier van vindt.

De leden van de PvdD-fractie willen graag nog enkele andere vragen voorleggen. Deze leden vragen de Minister om enkele van de begrippen, opgenomen in nieuw artikel 7m, van een definitie te voorzien. Wat verstaat de Minister precies onder een veilige en gezonde fysieke leefomgeving, een goede omgevingskwaliteit en een zorgvuldige veehouderij? Wat wordt er precies bedoeld met de eis dat voor een veehouder mag uitbreiden, hij de dialoog met omwonenden moet zijn aangegaan? Is dat alleen een procesvereiste, waarbij de uitkomst van deze dialoog helemaal niets uitmaakt, of hebben de omwonenden daarbij ook daadwerkelijk wat te zeggen?

Er wordt gesteld dat voorwaarde voor bedrijfsuitbreiding is dat op een aantal gebieden maatregelen worden genomen, maar dat het aan de ondernemer is om te bepalen welke maatregelen dat zijn. Wordt daarbij ook een ondergrens aangehouden? Of is het simpelweg plaatsen van een luchtwasser of een hogere schoorsteen opeens al voldoende om als «zorgvuldige veehouderij» bestempeld te worden? Is er dus een minimum aan extra maatregelen in de Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BZV) die een agrariër moet treffen? Zo ja, hoe wordt dat vastgesteld en gemeten? Wordt de uitvoering van deze maatregelen ook gecontroleerd door de gemeente en/ of de provincie? Op welke wijze wordt dat geborgd? Hoe gaat de Minister ervoor zorgen dat het toepassen van de BZV niet kan leiden tot (verdere) schaalvergroting in de veehouderij? Deze leden wijzen erop dat de ammoniakemissie en -depositie structureel veel hoger zijn dan de Europese afspraken. Hoe gaat de Minister ervoor zorgen dat het toepassen van de BZV niet kan leiden tot meer uitstoot en juist aanzienlijke reductie van ammoniak door de veehouderij?

In Noord-Brabant zullen nu urgentiegebieden worden aangewezen, waarvoor een verbeterplan zal worden opgesteld, zo constateren de leden van de PvdD-fractie. Kan de Minister inschatten om hoeveel urgentiegebieden dat gaat? De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren lezen dat er in die urgentieplannen één of meer maatregelen genomen moet worden, waarvan een van de opties is om de feitelijke en vergunde situatie in beeld te brengen en in overeenstemming te brengen. Is het derhalve zo dat een verbeterplan voor een urgentiegebied, een gebied waar bewoners veel last hebben van stankoverlast en fijnstof, in kan houden dat het voldoende is om de illegale stallen te legaliseren? Op welke manier zal dit de bewoners helpen en de leefbaarheid van het gebied verbeteren? Is ontwikkeling van een veehouderij in urgentiegebieden per definitie uitgesloten? Zo nee, op welke voorwaarden kan er wel worden ontwikkeld? Kan de Minister uitsluiten dat de zinsnede over de feitelijke en vergunde situatie in beeld brengen en in overeenstemming brengen betrekking heeft op het «opvullen» van natuurbeschermingswetvergunningen van interimmers? En indien dat niet uitgesloten kan worden, waar zullen dan de benodigde ammoniakrechten vandaan worden gehaald die voor de overeenstemming tussen de feitelijke en de vergunde situatie moeten zorgen? Hoe zal voorkomen worden dat door sanering van een urgentiegebied, de overlast en belasting van de natuur zich simpelweg verplaatst naar een ander gebied?

De Minister merkt op dat met dit experiment niet de mogelijkheid wordt geboden om normen te stellen voor aspecten die uitputtend geregeld zijn in rijksregelgeving, zo constateren de leden van de PvdD-fractie. Met andere woorden, de aanpak «transitie naar een zorgvuldige veehouderij» kan op geen enkele manier en verbetering van het dierenwelzijn regelen, aangezien dit wordt geregeld in de Wet Dieren. Kan de Minister uitleggen wat er precies wordt verstaan onder een zorgvuldige veehouderij, als het dierenwelzijn op geen enkele manier geborgd is en verbeterd wordt? De BZV stelt provincies in staat om in aanvulling op 4.1 juncto artikel 3.1, eerste lid, Wro in de provinciale verordening ruimte, ook regels te stellen omtrent de inhoud van bestemmingsplannen, die strekken tot het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Deze leden vragen of dit ook geldt voor de dieren in een veehouderijbedrijf of enkel voor de omwonenden van het bedrijf.

De mogelijkheid om verouderde stallen met een vergunningsplicht aan te pakken is niet nieuw, zo geeft de Minister toe. Deze leden zouden graag vernemen hoeveel gemeenten daar in de afgelopen 5 jaar gebruik van hebben gemaakt. Deze leden vermoeden dat dit instrument helemaal niet is gebruikt maar horen het graag als dat anders is. Tevens wijzen deze

leden erop dat zij bij de toevoeging van agrarische activiteiten aan het Activiteitenbesluit er al op hebben gewezen dat hiermee instrumenten uit handen gegeven werden om overlast aan te pakken. Deze leden vinden het wrang dat bedrijven, die geen uitbreidingsplannen hebben daar nu alsnog toe worden aangezet, omdat er geen andere mogelijkheden zijn om de overlast aan te pakken. Erkent de Minister dat ze, met het onder het activiteitenbesluit plaatsen van veehouderijen, zichzelf in de staart heeft gebeten?

Indien vergunningen eenmaal zijn verleend op basis van de BZV lijkt de methode uitgeput, dat wil zeggen wanneer de stallen gegroeid zijn tot het maximum zoals gesteld in de Verordening ruimte van de provincie, zo constateren deze leden. Hiermee vermoeden deze leden echter dat daarmee de problemen op het gebied van leefbaarheid, gezondheid, natuur en milieu niet zijn opgelost. Kan de Minister dit vermoeden bevestigen? Immers, de aanvragers hoeven slechts beperkt te voldoen aan een aantal punten op de BZV, die zij daarbij zelf mogen kiezen. Deze leden vragen of er wel voldoende inzicht is in deze problematiek. Is de Minister er zelf wel voldoende van overtuigd dat de methode BZV daadwerkelijk bijdraagt aan een oplossing voor het vraagstuk veehouderij? En zo ja, waarop is dat vertrouwen gebaseerd?

Moerdijk

Met betrekking tot het Logistiek Park Moerdijk (LPM) vragen de leden van de VVD-fractie of er ook bedrijven die onder de vigeur van het Besluit Risico's Zware Ongevallen «99 (BRZO) vallen worden toegestaan op dit bedrijventerrein en of opname in de ChW geen consequenties heeft voor de vestiging van deze bedrijven.

De leden van de PvdA-fractie vinden het opmerkelijk dat de Minister met het LPM wederom voorstelt een controversieel project onder de werking van de ChW te plaatsen. Deze leden hebben al meerdere malen verzocht om geen afbreuk te doen aan de ChW door er controversiële projecten onder te laten vallen en verzoeken de Minister met een reactie te komen op de vraag waarom het LPM onder de werking van de ChW wordt geplaatst. Deze leden verzoeken de Minister om inhoudelijk in te gaan op de – in de ogen van deze leden vernietigende – second opinion die in opdracht van het provinciebestuur is uitgevoerd over het LPM. Deze leden vragen de Minister nader te onderbouwen waarom het LPM een ontwikkeling van landelijke betekenis is en verzoeken de Minister om daarbij de waarde van de ontwikkeling van het LPM te vergelijken met andere logistieke hotspots zoals Venlo, Tilburg en Breda.

De leden van de PvdA-fractie zijn benieuwd of de Minister van mening is dat het LPM (150 ha) in het kader van zorgvuldig ruimtegebruik dient te worden ontwikkeld op het bestaande haventerrein, aangezien daar nog 350 ha braakliggend terrein aanwezig is. Deze leden vragen de Minister te reageren op het »Inrichtingsplan Shell reserveterrein Zuid« dat in 2007 door RBOI Rotterdam (Adviesbureau voor Ruimtelijk Beleid, Ontwikkeling en Inrichting B.V) in opdracht van Havenschap, Shell, provincie Noord Brabant en gemeente Moerdijk is opgesteld en waarin duidelijk wordt dat er op braakliggende terreinen van Shell ruimte is voor 79 ha kadegebonden logistiek.

De leden van de PvdA-fractie vragen de Minister voorts in te gaan op de opkoopregeling voor woningen in het dorp Moerdijk. Deze leden vragen wat de gevolgen voor de toekomstige leefbaarheid in het dorp Moerdijk zouden zijn als er daadwerkelijk een aanzienlijk deel van de woningen in het dorp onbewoond zou zijn.

Deze leden lezen dat de Minister stelt dat het LPM de overbelaste wegen in de Rijnmond en in West-Brabant moet ontlasten en vragen of de ontwikkeling van het LPM in West-Brabant niet juist tot extra verkeersdruk gaat zorgen op de A16, A17 en A59.

De leden van de SP-fractie vernemen graag welke door de provincie Noord-Brabant gesignaleerde ambities voor de verbetering van de fysieke leefomgeving vanuit het inpassingsplan niet juridisch bindend kunnen worden vastgelegd. Waardoor kunnen zij onder de huidige wetten en regels niet bindend worden vastgelegd? Op welke wijze wordt beoogd dit met de ChW op te lossen? Zijn de eisen aan de fysieke leefomgeving die formeel geen ruimtelijke relevantie hebben (in de zin van artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening) wellicht beter op te lossen via de nieuwe omgevingswet? Wat is precies de beperking binnen artikel 3.1 in combinatie met de wens om het keurmerk BREEAM-NL (De Nederlandse keurmerkvariant van het Building Research Establishment Environmental Assessment Methodology) mee te geven? Wordt door deze ontheffing gemorreld aan de natuurwetgeving, en aan de bescherming en passage van vleermuizen? Op welke wijze wordt de fysieke leefomgeving verbeterd als er ook wordt ingezet op een transferium «als strategisch knooppunt voor verkeer en bedrijvigheid» en het genereren van duizenden banen? Wat doet de aanleg van zo'n transferium met het groepsrisico? Op welke manier is hier onderzoek naar gedaan? Is er een risicoanalyse opgesteld? Hoeveel vierkante meter bedrijventerrein ligt er nu nog braak binnen de regio Moerdijk? Is de Havenstrategie inmiddels gereed?

Waaruit bestaat het draagvlak van de inwoners voor toevoeging aan de ChW? Op welke manier is dit gemeten? Hoe verhoudt zich het recent vervallen van de Wet voorkeursrecht gemeente (9 juni 2014) met het voornemen dit plan toe te voegen aan de ChW?

De PvdD-fractie constateert dat in de toelichting voor het toevoegen van het LPM aan de 9e tranche van de ChW de vele negatieve kanten van het verhaal lijken te ontbreken. Deze leden zijn van mening dat het huidige plan van LPM te veel financiële risico's en negatieve gevolgen voor de omgeving heeft om via de ChW versneld doorgang te vinden. Met de «Second opinion Logistiek Park Moerdijk» uitgevoerd voor de Provinciale Staten van Brabant is naar de mening van deze leden aangetoond dat het met het nut en de noodzaak van het plan LPM op zijn minst tegenvalt. De leden van de PvdD-fractie zien geen heil in de realisering van het LPM. Volgens deze leden is het onnodig om een nieuw logistiek park te creëren terwijl op het aangrenzende industrieterrein 250 hectare (ha) grond braak ligt. verder is het LPM onwenselijk omdat met de aanleg van het park 150 ha agrarisch cultuurlandschap en een krekensysteem verloren gaan en de inwoners van Moerdijk er meer overlast en minder leefbaarheid voor in de plaats krijgen. Voorts is het naar de mening van deze leden zeer de vraag of de plannen vernieuwend en innovatief zijn en of aantoonbaar is dat er slimmer wordt omgegaan binnen de milieuruimte. Deze leden zijn van mening dat het huidige industrieterrein van de haven van Moerdijk voldoende mogelijkheden biedt voor de vestiging van grote logistieke bedrijven. Graag krijgen deze leden een uitgebreide reactie op de bovengenoemde punten.

Naar aanleiding van de beschrijving van LPM in het ontwerpbesluit hebben deze leden nog een aantal vragen. Deze leden constateren dat gesteld wordt dat het LPM bereikbaar is voor short-sea-shipping en binnenvaart per buisleiding en spoor. Er wordt echter ook gesteld dat het inpassingsplan nadere regels zal bevatten voor de zogenoemde «interne baan», die exclusief voor de goederenstroom tussen LPM en het zeehaventerrein Moerdijk zal worden gebouwd. Valt hier uit op te maken dat het gebied waar LPM gerealiseerd moet worden niet bereikbaar is

voor short-sea-shipping en binnenvaart per buisleiding en spoor? De interne baan zal volgens deze leden los staan van de gewone infrastructuur. De rotondes vormen hierop echter een uitzondering; hier komen de vervoersstromen van de reguliere infrastructuur en de interne baan samen. Leidt dit niet alsnog tot opstoppingen en overlast voor omwonenden van dorp Moerdijk, zo vragen deze leden. Zo nee, op basis van welk onderzoek komt de Minister tot dit oordeel? Het LPM zorgt voor veel extra (vracht)verkeer zo menen deze leden. Heeft de infrastructuur, met name het Rijkswegennet, voldoende capaciteit om deze extra stromen te verwerken? De interne baan wordt geschikt gemaakt voor innovatief vervoer. Welke vormen zijn dat en op welke termijn wordt dat gerealiseerd? Worden daarover bindende afspraken over gemaakt in het inpassingsplan? Deze leden vragen waarom de te realiseren bereikbaarheid van LPM te prefereren is boven de huidige bereikbaarheid van het al bestaande haven- en industrieterrein en wat de beoogde locatie van het LPM zo bijzonder maakt dat het opweegt tegen de extra kosten van het bereikbaar maken van de locatie.

De ontwikkeling van het LPM is onderdeel van een bestuursovereenkomst waarin het rijk, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk afspraken hebben gemaakt ter verbetering van de fysieke leefomgeving, zo constateren deze leden. Klopt het dat de realisering van LPM in eerste instantie zwaar drukt op de fysieke leefomgeving? Zijn de afspraken ter verbetering van de fysieke leefomgeving niet slechts te zien als een terechte compensatie van het aantasten van de leefomgeving als gevolg van het realiseren van LPM? Zo nee, waarop baseert de Minister dat? Een aantal gestelde ambities voor de verbetering van de fysieke leefomgeving zouden echter niet juridisch bindend kunnen worden vastgelegd, zo stelt de provincie Noord-Brabant volgens deze leden. Die mogelijkheid zou ontbreken omdat in formele zin de eisen over de fysieke leefomgeving geen ruimtelijke relevantie hebben in de zin van artikel 3.1. van de Wet ruimtelijke ordening. Deze leden vragen of de provincie Noord-Brabant naar de mening van de Minister geen andere middelen tot haar beschikking heeft staan om de fysieke leefomgeving van de gemeente Moerdijk te verbeteren, buiten de plannen van het LPM om. Is opname in de 9e tranche van ChW noodzakelijk om de fysieke leefomgeving van de gemeente Moerdijk te verbeteren? Zo ja, waarom?

De provincie Noord-Brabant geeft aan duurzaamheidseisen te willen stellen met gebruikmaking van het keurmerk BREEAM-nl door de kwalificatie «Good» op gebiedsniveau verplicht te stellen en deze kwalificatie op gebouwniveau als streefnorm in de regels op te nemen. Denkt de Minister dat, in aanmerking nemende dat de kwalificatie «Good» slechts twee van de mogelijke vijf sterren behelst, de kwalificatie niet erg hoog is en om die reden in feite niet voldoende is om aanspraak te maken op de 9e tranche van de ChW? In hoeverre is de streefnorm van de kwalificatie «Good» op gebouwniveau als eis te zien? Zijn er naast het gebruik van het keurmerk BREEAM-nl naar de mening van de Minister andere mogelijkheden voor de provincie Noord-Brabant om in het inpassingsplan duurzaamheidseisen te stellen?

De leden van de PvdD-fractie lezen dat de ontwikkeling van Logistiek Park Moerdijk werkgelegenheid met zich mee brengt voor Moerdijk en omgeving en dat daarmee niet alleen de werkloosheid zal worden terug gedrongen, maar ook nieuwe werknemers worden aangetrokken. Is er in dit deel van Brabant meer werkloosheid dan elders in Nederland? Indien grote bedrijven zich daadwerkelijk vestigen op het LPM, worden daarmee niet problemen veroorzaakt op de locaties die zij achterlaten?

In het kader van natuurcompensatie zal een speciale verlichting worden gerealiseerd die de passage van vleermuizen niet hindert, zo constateren deze leden. Deze leden vinden dit lovenswaardig. Deze leden vragen of dit een bovenwettelijke maatregel betreft, gelet op het feit dat in het gebied

veel vleermuizen te vinden zijn. Ook vragen deze leden of het plaatsen van speciale verlichting een maatregel is die voldoende is om de passage van de vleermuizen onverstoord door te kunnen laten gaan. Op afbeeldingen van hoe LPM er uit zal komen te zien, zijn ook windmolens te zien. Hoe verhoudt de bouw van windmolens, met het gevaar voor vleermuizen die deze vormen, zich tot de vleermuis beschermende maatregel?

De termijn van het inpassingsplan van 10 jaar wordt niet voldoende geacht voor het ontwikkelen van het LPM, zo lezen deze leden. Is dat niet juist een signaal dat er onvoldoende vraag is naar nieuwe terreinen voor logistieke bedrijven, zo vragen deze leden. In de ontwikkeling is rekening gehouden met het gefaseerd aanleggen van het LPM. Het zou evengoed kunnen zijn dat de Provinciale Staten instemmen met de ontwikkeling van slechts een deel van het terrein zo menen deze leden. Is het noodzakelijk en wenselijk dat de termijn voor het inpassingsplan wordt gesteld op meer dan 10 jaar?

Ecodorp Boekel

De leden van de PvdA-fractie vragen hoe er zal worden omgegaan met het Bouwbesluit als de ontheffingsperiode van 10 jaar voor het Ecodorp in Boekel afloopt en zijn benieuwd of er dan bouwkundige aanpassingen volgen waardoor het Ecodorp wel aan het bouwbesluit gaat voldoen.

De leden van de SP-fractie vragen hoe er na tien jaar wordt omgegaan met de eerder gemaakte afwijkingen van het Bouwbesluit. Ligt het in de lijn ter overweging na tien jaar simpelweg te legaliseren? Zo nee, wat is dan de reden van het experiment geweest? Wordt na deze periode het Ecodorp afgebroken?

De leden van de PVV-fractie zijn verbaasd over de plannen voor een Ecodorp in Boekel. Volgens de leden heeft dit niets te maken met de ChW. Kan de Minister uitleggen hoe deze eco-onzin overeenkomt met de geest van de wet? Waarom moet dit «project» opgenomen worden in een tranche van de ChW? En als er dan fantasten zijn die zo iets willen opbouwen, waarom kan dit niet decentraal geregeld worden? Waarom moet dit project aandacht van de Rijksoverheid krijgen? Het was toch zo dat de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte sprak van «Centraal wat moet, decentraal wat kan»?

Deze leden zijn van mening dat dit Ecodorp-idee een veel te hoog hobbit-gehalte heeft. «Bouwmateriaal uit natuurlijke grondstoffen, duurzaamheid als onderdeel van het dagelijks bestaan...» dit hele project staat volgens deze leden vol met groene sprookjes en linkse onzin. Met als ultieme dieptepunt het geplande buurthuis «waar gezamenlijk gegeten zal worden, muziek wordt gemaakt en verhalen worden verteld...» zo menen deze leden. Deze leden hebben hier drie vragen over: Serieus? Echt? Meent u dat nou?

De leden van de PVV-fractie vragen daarnaast hoe de grondaankopen bij dit project tot stand zijn gekomen. Kan de Minister aangeven of voor deze grond marktconforme prijzen zijn betaald? Ook hebben deze leden grote vraagtekens of hier aan alle bouwvoorschriften en brandveiligheidsregels wordt voldaan, onder andere gelet op het feit dat er bijvoorbeeld deuren gebruikt zullen worden die niet meer aan de minimale hoogte en/ of breedte eisen hoeven te voldoen. Hoe valt dit te rijmen met alle andere Nederlanders die zich wél aan de wet en regelgeving moeten houden, en bij het plaatsen van een simpele dakkapel al de welstandcommissie op hun dak krijgen? Volgens deze leden wordt hier met twee maten gemeten. De toekomstige groene sekteleiden die hier gaan wonen, worden allemaal uitzonderingen geboden, terwijl de hard werkende Nederlander alleen maar tegenstand krijgt van de overheid, zo menen deze leden. De wereld

op de kop, volgens deze leden. Tot slot zijn deze leden erg benieuwd of de 10 tot 15 andere Ecodorpen al een concrete status hebben, en of deze fantasie-enclaves ook onder de vigeur van de ChW zullen vallen.

A2 't Vonderen en Kerensheide

De leden van de PvdA-fractie verzoeken de Minister nogmaals nader in te gaan op de verkeerskundige noodzakelijkheid van de verbreding van de A2 tussen 't Vonderen en Kerensheide en daarbij de Maatschappelijke Kosten-Batenanalyse, Nationale Markt- en Capaciteitsanalyse en file top-50 te betrekken.

De leden van de SP-fractie vragen waarom de projecten A2 't Vonderen – Kerensheide en A27 Houten – Hooipolder toegevoegd zijn aan de 9^e tranche van de ChW. Welke reguliere wetten en regels staan hier realisering volgens de normale procedures in de weg?

Overige

Met betrekking tot de aanvulling van artikel 6d lezen de leden van de VVD-fractie dat om het concept mogelijk te maken, afwijking van het Bouwbesluit moet worden toegestaan. Het gaat om dispensatie van de voorschriften die samenhangen met de aansluiting op het openbaar net voor gas, water en elektriciteit en voor de afvoer van afvalwater, zo constateren deze leden. Deze leden vragen de Minister om toe te lichten wat die dispensatie inhoudt en vragen bevestiging dat deze dispensatie met betrekking tot de aansluiting op bijvoorbeeld het gasnet niet leidt tot gevaarlijke situaties.

De leden van de VVD- fractie vragen hoe wordt gegarandeerd dat het tijdelijk toestaan van zonnepanelen op braakliggende terreinen voor een periode van 15 jaar ruimtelijke projecten niet belemmert. Gaat het hier om ten hoogste 15 jaar waarbij de zonnepanelen ten alle tijden worden verwijderd als er een ruimtelijke ontwikkeling gaat plaatsvinden, of staan de zonnepanelen er sowieso 15 jaar, zo vragen deze leden.

De leden van de SP-fractie vragen of het klopt dat met de ingewikkeld opgeschreven tekst van Hoofdstuk 1, Afdeling 3 van de ChW wordt beoogd te voldoen aan de Europese richtlijn inzake milieueffectbeoordeling van projecten («project-MER»)¹. Hoe verhoudt zich dit tot de ChW – voor bijlage II projecten – die de verplichting om alternatieven te beschrijven juist liet vervallen?. Is er nu wel of geen verplichting een alternatief te beschrijven?

Levert het feit dat de ChW voorheen strijdig was met de voornoemde EU-richtlijn een probleem op voor eerder projecten vallend onder de ChW? Zo ja, voor welke en waarom? Zo nee, waarom niet?

Op welke wijze wordt de onafhankelijke toetsing geborgd wanneer er sprake is van de overheid als zowel initiatiefnemer als bevoegd gezag?

Graag zien de leden van de SP-fractie de ontwikkelingen van de Spoorzone binnen de ChW op een rijtje. Wat voegt iedere separate toevoeging als experiment toe? Er is inmiddels blijkbaar sprake van opname in de 2^e tranche (13 april 2011) en een 5^e tranche (6 maart 2013), zo constateren deze leden.

¹ Richtlijn 2014/52/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten.

De leden van de SP-fractie ontvangen graag een onderbouwing voor de toevoeging van het bedrijventerrein Oude Vaart en Steenwijkerstraatweg in Meppel. Is de reden hiervoor slechts gelegen in de aanpassing van de wegenstructuur? Al eerder is de duurzame woningbouwlocatie Nieuwveense landen toegevoegd, zo constateren deze leden. Deze leden ontvangen graag nadere uitleg over de opmerkingen over «de tijdelijke geluidsbelasting in de overgangsfase bij de gefaseerde aanpassing van de verkeersstructuur». In de bestaande zone is nog geluidruimte beschikbaar, zo menen deze leden. Is hier ruimte voor de categorie 3 tot en met 5? Wat zijn de problemen rond de externe veiligheid? Worden hierbij gevaarlijke situaties bij bedrijven gesaneerd? Wat zijn de wettelijke beperkingen hierbij, die eerder ingrijpen lastig maakten?

De leden van de SP-fractie vernemen graag van welke onderdelen onder C van het Bouwbesluit afgeweken mag worden bij het project autarkische recreatiebungalow. Deze leden vragen wat er na tien jaar met dit soort projecten gebeurt. Zijn de recreatiebungalows nadien niet langer autarkisch? Of moeten zij na tien jaar alsnog (gaan) voldoen aan het bouwbesluit?

De leden van de SP-fractie menen dat de toevoeging van het aardbevingsgebied in Groningen kan worden aangemerkt als schoolvoorbeeld van toevoeging aan de ChW. Er is sprake van een vorm van crisis en er is draagvlak bij de inwoners, zo constateren deze leden.

De leden van de D66-fractie vragen of de projecten waarmee geëxperimenteerd wordt in het kader van de Omgevingswet nog wel op tijd geëvalueerd kunnen worden voordat de Omgevingswet in werking treedt. Zo ja, hoe worden de projecten geëvalueerd, welke doelstellingen worden gemeten en wanneer krijgen we de uitkomsten? Zo nee, dan verlangen deze leden een dragende motivering over de meerwaarde van deze experimenten voor de implementatie van de Omgevingswet.

II. Reactie van de Minister